

USTAWA

z dnia2009 r.

o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1

Ustawa określa:

- 1) warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych z zaopatrzenia emerytalnego przez funkcjonariuszy oraz uprawnionych członków ich rodzin i zasady ustalania ich wysokości,
- 2) postępowanie w sprawach ustalania prawa do świadczeń i ich wysokości,
- 3) zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty świadczeń.

Art. 2

1. Świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego przewidziane w ustawie, zwane dalej „świadczeniami”, przysługują przyjętym do służby po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2010 r. funkcjonariuszom:

- 1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 2) Agencji Wywiadu,
- 3) Biura Ochrony Rządu,
- 4) Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 5) Państwowej Straży Pożarnej,
- 6) Policji,
- 7) Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
- 8) Służby Więziennej,
- 9) Służby Wywiadu Wojskowego,
- 10) Straży Granicznej,

zwanym dalej „funkcjonariuszami”.

2. Świadczenia przysługują także funkcjonariuszom służb, o których mowa w ust. 1, którzy złożą oświadczenie o wyborze systemu emerytalnego, o którym mowa w art. 22 ust. 1.

3. Świadczenia oraz podstawy ich wymiaru podlegają waloryzacji na zasadach określonych w przepisach dotyczących wypłaty emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

4. Świadczenia wypłacane są z budżetu państwa.

Art. 3

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) emerytura - emeryturę przyznaną funkcjonariuszom na podstawie ustawy;
- 2) emeryt - funkcjonariusza zwolnionego ze służby, który ma ustalone prawo do emerytury na podstawie ustawy;
- 3) renta inwalidzka - rentę inwalidzką w razie całkowitej niezdolności do służby przyznaną na podstawie ustawy;
- 4) renta rodzinna - rentę rodzinną, dla uprawnionych członków rodziny zmarłego funkcjonariusza albo osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do służby;
- 5) renta – rentę inwalidzką oraz rentę rodzinną;
- 6) rencista – funkcjonariusza zwolnionego ze służby, który ma ustalone prawo do renty inwalidzkiej;
- 7) organ emerytalny – organ emerytalny właściwy na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;
- 8) wysługa emerytalna - okresy służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Więziennej, Służbie Wywiadu Wojskowego lub Straży Granicznej, z wyjątkiem okresów zawieszenia w czynnościach służbowych, a także okresy równorzędne służbie;
- 9) uposażenie - uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym i nagrodą roczną, należne funkcjonariuszowi stosownie do przepisów o uposażeniu i nagrodach funkcjonariuszy;
- 10) najniższa emerytura lub renta - kwotę najniższej emerytury lub renty w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.¹⁾);
- 11) emerytura kapitałowa – okresową emeryturę kapitałową lub dożywotnią emeryturę kapitałową przysługującą ze środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym;
- 12) płatnik składek - płatnika składek, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 4

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445, z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 192, poz. 1180, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1656 oraz z 2009 r. Nr 8, poz. 38, Nr 42, poz. 338 i Nr 69, poz. 596.

1. W przypadku gdy emerytowi albo renciście nie przysługuje prawo do świadczeń z przyczyn, o których mowa w art. 15 ust. 2, od uposażenia wypłaconego funkcjonariuszowi po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się składki za ten okres przewidziane w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.
2. Kwota należnych, zwaloryzowanych składek stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
3. Składki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się w terminie 120 dni od dnia otrzymania od organu emerytalnego zawiadomienia o skazaniu emeryta lub rencisty.
4. Organ emerytalny w terminie 60 dni od dnia, w którym otrzymał zawiadomienie prezesa sądu, informuje o nim jednostkę właściwą do przekazywania składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
5. Ustalenie podstawy wymiaru i kwoty składek, o których mowa w ust. 1, ich przekazanie oraz waloryzacja następuje na zasadach i w trybie określonym w przepisach dotyczących ustalenia podstawy i kwoty należnych składek, ich przekazywania oraz waloryzowania, w przypadku gdy funkcjonariusz zwolniony ze służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej.

Art. 5

1. Do emerytury lub renty przysługuje dodatek pielęgnacyjny i dodatek dla sierot zupełnych na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
2. Dodatki i świadczenia pieniężne inne niż wymienione w ust.1 przysługują do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.
3. Zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 6

W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004r. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.²⁾), ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1700, z późn. zm.³⁾) oraz

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65, Nr 90, poz. 757 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 66, poz. 402 i 409 i Nr 220, poz. 1410 oraz z 2009 r. Nr 24, poz. 145.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004

przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.⁴⁾).

Rozdział 2

Emerytury dla funkcjonariuszy przyjętych do służby lub do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po 31 grudnia 2010r.

Art. 7

1. Emerytura przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Więziennej, Służbie Wywiadu Wojskowego lub Straży Granicznej, który w dniu zwolnienia posiada 20 lat wysługi emerytalnej.
2. Jako równorzędny ze służbą traktuje się okres służby wojskowej uwzględniany przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej.
3. Do wysługi emerytalnej zalicza się również okresy pozbawienia wolności i odbywania kary pozbawienia wolności oraz okresy zawieszenia w czynnościach służbowych, w przypadku gdy funkcjonariusz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone, albo gdy nie został ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 8

1. Emerytura wynosi 45 % podstawy jej wymiaru za 20 lat służby i wzrasta o 3 % podstawy wymiaru za każdy dalszy rok tej służby.
2. Emeryturę podwyższa się o:
 - 1) 2 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio w charakterze nurków i pletwonurków oraz polegającej na bezpośrednim udziale w akcjach skierowanych przeciwko aktom terroryzmu;
 - 2) 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio:
 - a) w składzie personelu latającego na samolotach i śmigłowcach,
 - b) w służbie wywiadowczej za granicą z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych lub kierowaniem takimi czynnościami;
 - 3) 0,5 % podstawy za każdy rok służby pełnionej:
 - a) w składzie nawodnych jednostek pływających,

r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524 oraz z 2008 r. Nr 229, poz. 1539.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 157, poz. 1119 i Nr 187, poz. 1381, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 115, poz. 794, Nr 176, poz. 1243 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 209, poz. 1318 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 39, poz. 308.

b) w charakterze skoczków spadochronowych i saperów,

c) w oddziałach dla nosicieli wirusa HIV, dla osadzonych wymagających stosowania szczególnych środków leczniczo-wychowawczych i osadzonych szczególnie niebezpiecznych w okresie do dnia 31 sierpnia 1998 r. oraz w oddziałach dla osadzonych niebezpiecznych i w oddziałach terapeutycznych dla skazanych z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo po dniu 1 września 1998 r.

3. Emeryturę podwyższa się o 0,5 % podstawy wymiaru za każdy miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny oraz w strefie działań wojennych

4. Jeżeli w wysłudze emerytalnej są uwzględniane okresy służby wojskowej, emeryturę podwyższa się na zasadach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

5. Funkcjonariuszom uprawnionym do emerytury, których niezdolność do służby powstała wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą lub wskutek choroby powstałej w bezpośrednim związku ze szczególnymi właściwościami bądź warunkami tej służby, emeryturę podwyższa się o:

a) 5% podstawy wymiaru, w przypadku orzeczenia o niezdolności emeryta do służby,

b) 10% podstawy wymiaru, w przypadku orzeczenia o niezdolności emeryta do służby ze znacznym ograniczeniem możliwości zarobkowania.

6. Przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości okresy, o których mowa w ust. 1-3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki podwyższania emerytury, o których mowa w ust. 2 i 3, uwzględniając dla poszczególnych grup normy roczne: przebywania pod wodą i w podwyższonym ciśnieniu dla nurków i płetwonurków, wykonywania lotu w składzie personelu latającego na samolotach i śmigłowcach, wykonania skoków spadochronowych, okres pełnienia służby na jednostkach pływających; liczbę dni w roku:

1) w rozminowaniu i oczyszczaniu terenu z przedmiotów wybuchowych, w służbie wywiadowczej za granicą z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych lub kierowaniem takimi czynnościami, działaniach ratowniczych, w fizycznej ochronie osób i mienia w warunkach zagrożenia,

2) bezpośredniej ochrony i opieki nad osadzonymi w oddziałach dla nosicieli wirusa HIV, dla osadzonych wymagających stosowania szczególnych środków leczniczo-wychowawczych i osadzonych szczególnie niebezpiecznych w okresie do dnia 31 sierpnia 1998 r. oraz w oddziałach dla osadzonych niebezpiecznych i w oddziałach terapeutycznych dla skazanych z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo po dniu 1 września 1998 r.,

oraz okresy pełnienia służby na froncie w czasie wojny i w strefie działań wojennych.

Art. 9

1. W razie zbiegu prawa do podwyższenia emerytury z kilku tytułów za ten sam okres, podwyższenie przysługuje tylko z jednego tytułu.

2. Kwota emerytury, bez uwzględnienia dodatków, zasiłków i innych świadczeń pieniężnych wynikających z przepisów odrębnych, nie może przekroczyć 85 % podstawy wymiaru emerytury.

3. Kwota emerytury lub renty nie może być niższa od kwoty najniższej emerytury lub renty, z uwzględnieniem ust. 4.
4. W przypadku gdy suma emerytury przysługującej łącznie z emeryturą z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub emeryturą kapitałową jest niższa od kwoty najniższej emerytury, emeryturę podwyższa się w taki sposób, aby suma tych emerytur nie była niższa od kwoty najniższej emerytury.
5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do renty rodzinnej.

Art. 10

1. Podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej, z zastrzeżeniem ust. 6 oraz 7, stanowi 1/12 sumy uposażeń wraz dodatkami o charakterze stałym i należną nagrodą roczną, otrzymanych przez funkcjonariusza w okresie ostatnich 12 miesięcy służby.
2. Zaświadczenie o wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej sporządza jednostka organizacyjna właściwa według ostatniego miejsca pełnienia służby przez funkcjonariusza z dnia odejścia ze służby. Zaświadczenie uwzględnia również wysokości uposażeń z tytułu służby w innych jednostkach organizacyjnych, innych służbach mundurowych lub z tytułu pełnienia zawodowej służby wojskowej.
3. Podstawę wymiaru renty inwalidzkiej dla funkcjonariusza, pozostającego w służbie krócej niż 12 miesięcy stanowi uposażenie z całego okresu służby podzielone przez liczbę miesięcy pozostawania w służbie.
4. W przypadku uwzględniania w podstawie wymiaru renty inwalidzkiej okresów służby kandydackiej funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Policji oraz Straży Granicznej, do podstawy wymiaru zalicza się odpowiednie uposażenie zasadnicze przewidziane dla najniższego stanowiska służbowego wraz z dodatkiem za posiadany stopień, za okres pełnienia służby kandydackiej.
5. Jeżeli w okresie między zwolnieniem ze służby funkcjonariusza a ustaleniem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej przypadały waloryzacje emerytur i rent inwalidzkich, podstawę wymiaru tych świadczeń podwyższa się wskaźnikami wszystkich kolejnych waloryzacji przypadających w tym okresie.
6. Do okresu ostatnich 12 miesięcy służby, stanowiącego podstawę obliczania podstawy wymiaru emerytury, nie wlicza się okresów pozostawania na urlopie bezpłatnym. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.
7. Do okresu ostatnich 12 miesięcy służby, stanowiącego podstawę obliczania podstawy wymiaru emerytury wlicza się okresy za które należne jest świadczenie równe uposażeniu, przy czym do sumy uposażeń, o której mowa w ust.1, dolicza się również świadczenie pieniężne równe uposażeniu, jeżeli było należne w tym okresie.

Art. 11

Emerytury i renty oraz podstawy ich wymiaru podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z tym że, waloryzacja, o której mowa w art. 88 tej ustawy, obejmuje emerytury i renty osób:

- a) którym prawo do świadczenia ustalono przed dniem 1 marca,

- b) które nabyły prawo do renty rodzinnej po funkcjonariuszach zmarłych nie później niż w ostatnim dniu lutego.

Art. 12

W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 13

1. Funkcjonariuszom oraz członkom rodzin pozostałym po zmarłych funkcjonariuszach, jeżeli osoby te wskutek szczególnych okoliczności nie nabyły prawa do świadczeń, odpowiednio: minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej oraz Minister Sprawiedliwości, każdy w zakresie swojego działania, może przyznać w drodze wyjątku świadczenie emerytalne w wysokości nieprzekraczającej odpowiednich świadczeń.

2. Członkom rodzin pozostałym po osobach, którym przyznano emeryturę lub rentę inwalidzką na podstawie ust. 1, organ emerytalny przyznaje rentę rodzinną na ich wniosek, jeżeli spełniają warunki określone w ustawie.

3. Od decyzji przyznającej świadczenie, o którym mowa w ust. 1, oraz od decyzji odmawiającej przyznania takiego świadczenia przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej oraz Minister Sprawiedliwości przedstawiają Prezesowi Rady Ministrów w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku informację o świadczeniach, o których mowa w ust. 1, przyznanych w roku poprzednim.

Art. 14

Do świadczeń funkcjonariuszy oraz uprawnionych członków ich rodzin stosuje się odpowiednio ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie wypłaty świadczeń osobom uprawnionym do rent z instytucji zagranicznych.

Art. 15

1. Prawo do świadczeń nie przysługuje funkcjonariuszowi, który został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁵⁾) lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004

publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które zostało popełnione przed zwolnieniem ze służby.

2. Skazanie emeryta albo rencisty prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione przed zwolnieniem ze służby, powoduje utratę prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

3. O skazaniu funkcjonariusza wyrokiem, o którym mowa w ust.1, który ubiegał się lub ubiega się o świadczenie, jednostka organizacyjna właściwa ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby funkcjonariusza zawiadamia bezzwłocznie organ emerytalny.

4. O skazaniu emeryta lub rencisty wyrokiem, o którym mowa w ust. 2, prezes sądu zawiadamia, w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, organ emerytalny.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, emeryt albo rencista nabywa prawo do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia emerytalnego i rentowych, jeżeli spełnia warunki określone w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 3

Renty inwalidzkie dla funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po 31 grudnia 2010r.

Art. 16

1. Renta inwalidzka przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który stał się niezdolny do służby wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu:

1) w czasie pełnienia służby;

2) w ciągu 18 miesięcy po zwolnieniu ze służby, jeżeli niezdolność do służby jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie;

3) w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby, jeżeli niezdolność do służby jest następstwem wypadku pozostającego w związku ze służbą albo wskutek choroby powstałej w bezpośrednim związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

2. Osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

1) renta stała – jeżeli niezdolność do służby jest trwała;

r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378 oraz z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 213, poz. 1344.

- 2) renta okresowa – jeżeli niezdolność do służby jest okresowa.
3. Renta okresowa przysługuje przez okres wskazany w decyzji organu emerytalnego, na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej, wynoszący 6, 12, 24 albo 60 miesięcy.

Art. 17

1. Renta inwalidzka wynosi:

- 1) w przypadku osób niezdolnych do służby – 70% podstawy wymiaru;
- 2) w przypadku osób niezdolnych do służby ze znacznym ograniczeniem możliwości zarobkowania – 80% podstawy wymiaru.

2. Rentę inwalidzką zwiększa się o 10 % podstawy wymiaru osobom, których niezdolność do służby powstała wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą lub wskutek choroby powstałej w bezpośrednim związku ze szczególnymi właściwościami bądź warunkami tej służby, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykazy chorób i schorzeń, których wystąpienie jest bezpośrednio związane z narażeniami zawodowymi występującymi w trakcie pełnienia służby, z uwzględnieniem podziału na poszczególne grupy chorób, kwalifikujących do orzekania o niezdolności do służby oraz o znacznym ograniczeniu możliwości zarobkowania.

Art. 18

1. Tworzy się komisje lekarskie orzekające o:

- 1) niezdolności do służby funkcjonariuszy, emerytów i rencistów;
- 2) znacznym ograniczeniu zdolności zarobkowania;
- 3) niezdolności do samodzielnej egzystencji;
- 4) bezpośrednim związku niezdolności do służby z pełnieniem obowiązków służbowych.

2. O niezdolności do służby funkcjonariuszy, emerytów i rencistów komisje lekarskie orzekają na podstawie wiedzy medycznej, biorąc pod uwagę rokowania odzyskania zdolności do służby.

3. Wojewódzkie komisje lekarskie i centralna komisja lekarska działają w strukturze jednostki organizacyjnej zapewniającej obsługę realizacji zadań przez organ emerytalny.

4. Nadzór nad ich działalnością komisji lekarskich sprawuje organ emerytalny. Nadzór obejmuje:

1) kontrolę prawidłowości i jednolitości stosowania zasad orzecznictwa o niezdolności do służby przez komisje lekarskie;

2) udzielanie lekarzom będących członkami komisji lekarskich wytycznych w zakresie stosowania zasad orzecznictwa o niezdolności do służby;

3) prawo przekazania sprawy do rozpatrzenia przez komisję lekarską, jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w pkt 1, zostanie stwierdzony brak zgodności orzeczenia lekarza będącego członkiem komisji lekarskiej ze stanem faktycznym lub zasadami orzecznictwa o niezdolności do służby.

Art. 19

1. Organ emerytalny kieruje do komisji lekarskiej :

1) funkcjonariuszy zwolnionych ze służby ubiegających się o rentę z tytułu niezdolności do służby na ich wniosek;

2) emerytów i rencistów z urzędu lub na ich wniosek;

3) sprawy o ustalenie, czy niezdolność do służby funkcjonariusza zmarłego po zwolnieniu ze służby jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie albo wypadku pozostającego w związku ze służbą lub choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami.

2. Orzeczenie komisji lekarskiej wraz z uzasadnieniem oraz wypis z treści orzeczenia doręcza się zainteresowanemu oraz przekazuje się organowi emerytalnemu.

3. Od orzeczenia wojewódzkiej komisji lekarskiej przysługuje zainteresowanemu odwołanie do centralnej komisji lekarskiej w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

4. Orzeczenie komisji lekarskiej stanowi dla organu emerytalnego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń.

5. Nie przeprowadza się badań kontrolnych inwalidów po ukończeniu przez kobiety 55 lat życia, przez mężczyzn 60 lat życia lub gdy niezdolność do służby trwa nieprzerwanie dłużej niż 10 lat.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego określi, w drodze rozporządzenia, organizację komisji lekarskich oraz ich usytuowanie w strukturze jednostki organizacyjnej zapewniającej obsługę realizacji zadań przez organ emerytalny, tryb postępowania przed komisjami lekarskimi, szczególne kwalifikacje zawodowe wymagane od lekarzy wchodzących w skład komisji lekarskich; tryb sprawowania nadzoru nad wykonywaniem orzekania oraz szczegółowe warunki i tryb orzekania o niezdolności do służby funkcjonariuszy, emerytów i rencistów, właściwość komisji lekarskich w tych sprawach, a także sposób przeprowadzania kontrolnych badań lekarskich oraz wzywania inwalidów na te badania, uwzględniając w orzeczeniach znaczne obniżenie możliwości zarobkowania, związek niezdolności do służby z chorobą powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, datę lub okres powstania niezdolności do służby oraz ustalenia co do samodzielnej egzystencji, mając na uwadze konieczność zapewnienia skuteczności i sprawności orzekania.

Rozdział 4

Renty rodzinne dla uprawnionych członków rodziny po zmarłych funkcjonariuszach przyjętych do służby po raz pierwszy po 31 grudnia 2010r.

Art. 20

Renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny:

1) funkcjonariusza zmarłego albo zaginionego w czasie pełnienia służby;

2) funkcjonariusza zmarłego w ciągu 18 miesięcy po zwolnieniu ze służby, jeżeli śmierć nastąpiła wskutek urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie albo w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby, jeśli śmierć nastąpiła wskutek wypadku

pozostającego w związku ze służbą albo wskutek choroby powstałej w bezpośrednim związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby;

3) zmarłego emeryta lub rencisty, który nabył prawo do świadczenia;

4) funkcjonariusza zmarłego po zwolnieniu ze służby, jeżeli w dniu śmierci spełniał on warunki wymagane do uzyskania emerytury lub renty inwalidzkiej, chociażby jego prawo do świadczenia nie zostało jeszcze ustalone.

Art. 21

Renta rodzinna przysługuje na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z tym że:

1) w razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza rentę rodzinną wymierza się od renty z tytułu niezdolności do służby oraz znacznie ograniczonej możliwości zarobkowania, jaka przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi w dniu śmierci albo zaginięcia, bez uwzględnienia dodatku pielęgnacyjnego;

2) w razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza:

a) w czasie pełnienia służby w jednostkach policyjnych w przypadkach, o których mowa w art. 145a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.⁶⁾),

b) czasie pełnienia służby wywiadowczej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w strefie działań wojennych, jeżeli funkcjonariusz wykonywał czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w art. 22 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, z późn. zm.⁷⁾) i w art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709), lub kierował wykonywaniem takich czynności,

c) w czasie pełnienia służby w kontyngencie Straży Granicznej wydzielonym do realizacji zadań, o których mowa w art. 147c pkt 1-3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, z późn. zm.⁸⁾),

d) w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, jeżeli funkcjonariusz wykonywał zadania w warunkach, o których mowa w art. 60a ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712, z późn. zm.⁹⁾),

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 171, poz. 1065 i Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1609, z 2004 r. Nr 109, poz. 1159, Nr 171, poz. 1800, Nr 267, poz. 2647 i Nr 273, poz. 2703, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 oraz z 2008 r. Nr 11, poz. 59 i Nr 220, poz. 1428.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 170, poz. 1218, z 2007 r. Nr 57, poz. 390 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 195, poz. 1199, Nr 216, poz. 1367 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

e) jeżeli śmierć funkcjonariusza pozostająca w związku ze służbą jest następstwem czynu karalnego

- renta rodzinna przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia;

2) rentę rodzinną po zmarłym emerycie lub renciście wymierza się od kwoty świadczenia, które przysługiwało zmarłemu, jednakże od kwoty nie niższej niż kwota renty inwalidzkiej z tytułu niezdolności do służby, która przysługiwałaby zmarłemu;

3) o niezdolności do pracy i stopniu tej niezdolności oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji, w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uprawnionych członków rodziny orzeka lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;

4) jeżeli śmierć funkcjonariusza pozostająca w związku ze służbą nastąpiła w warunkach, o których mowa w pkt 1, przy wypłacaniu renty rodzinnej nie stosuje się przewidzianego w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawieszania lub zmniejszania tego świadczenia w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Rozdział 5

Emerytury dla niektórych funkcjonariuszy przyjętych do służby przed 1 stycznia 2011r.

Art. 22

1. Funkcjonariusze, przyjęci do służby przed dniem 1 stycznia 2011 r., z zastrzeżeniem ust. 3, mogą złożyć oświadczenie o nabywaniu uprawnień do świadczeń emerytalnych i rentowych na podstawie ustawy (oświadczenie o wyborze systemu emerytalnego).

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się w jednostce organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Więziennej, Służby Wywiadu Wojskowego lub Straży Granicznej, właściwej według miejsca służby.

3. Oświadczenia o nabywaniu uprawnień do świadczeń emerytalnych i rentowych na podstawie ustawy nie może złożyć funkcjonariusz, który pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.¹⁰⁾).

Art. 23

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2008 r. Nr 66, poz. 402 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 561, Nr 85, poz. 571, Nr 115, poz. 789, Nr 165, poz. 1171 i Nr 176, poz. 1242.

1. Oświadczenie, o którym mowa w art. 22 ust. 1, może być złożone najpóźniej wraz z wnioskiem o ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego.
2. W razie nie złożenia oświadczenia, w terminie, o którym mowa ust. 1, funkcjonariusz, o którym mowa w art. 22 ust. 1, nabywa świadczenia emerytalne i rentowe na podstawie ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Rozdział 6

Emerytury dla funkcjonariuszy przyjętych do służby po dniu 1 stycznia 2011 r., którzy nie nabyli do dnia 31 grudnia 2010 r. prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej.

Art. 24

1. Funkcjonariusze przyjęci od dnia 1 stycznia 2011 r. do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Więziennej, Służbie Wywiadu Wojskowego lub Straży Granicznej, którzy pozostawali w służbie lub pełnili zawodową służbę wojskową do dnia 31 grudnia 2010 r., ale nie nabyli prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej, nabywają prawo do emerytury na zasadach określonych w ustawie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy funkcjonariuszy, którzy z dniem 1 stycznia 2011 r., z zachowaniem ciągłości okresów służby, przechodzą ze służby w formacji, o której mowa w ust. 1, lub z czynnej służby wojskowej, do służby w innej formacji, o której mowa w ust. 1.
3. Przepis ust. 1 nie dotyczy funkcjonariuszy, którzy pełnili służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.
4. W przypadku, funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, jako okres równorzędny ze służbą traktuje się okres służby w Urzędzie Ochrony Państwa.

Rozdział 7

Ustalenie prawa do świadczeń

Art. 25

1. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego wszczyna się na wniosek zainteresowanego lub, w uzasadnionych przypadkach, postępowanie może być wszczęte z urzędu.
2. Postępowanie, o którym mowa w ust. 1, powinno być zakończone nie później niż w terminie 60 dni od dnia zgłoszenia wniosku.
4. Jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia organ emerytalny przeprowadza dodatkowe postępowanie i wydaje decyzję nie później niż w terminie 30 dni od dnia jego zakończenia.

5. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień zakończenia postępowania uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ emerytalny nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatecznej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu emerytalnego.
6. W przypadku nie wydania przez organ decyzji w terminach określonych w ust.3-5 zainteresowanemu przysługuje odwołanie do sądu powszechnego w terminach i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania cywilnego o postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.
7. Jeżeli prawo do świadczenia pieniężnego zostało udowodnione, lecz wydanie decyzji ulega zwłoce z powodu niemożności ustalenia wysokości świadczenia lub innych okoliczności, organ emerytalny przyznaje osobie uprawnionej świadczenie w kwocie zaliczkowej.
8. Postępowanie w sprawie świadczenia umarza się, jeżeli osoba ubiegająca się o świadczenie zmarła przed wydaniem decyzji w sprawie tego świadczenia. Przepisu tego nie stosuje się w sprawach, o których mowa w art. 45.
9. Wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie świadczenia. W razie wycofania wniosku postępowanie w sprawie świadczeń podlega umorzeniu.

Art. 26

1. Organ emerytalny może przysyłać pisma i decyzje listem zwykłym.
2. W razie sporu ciężar dowodu doręczenia pisma lub decyzji spoczywa na organie emerytalnym.

Art. 27

Prawo do świadczeń pieniężnych lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej albo z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w tej sprawie zostaną przedstawione nowe dowody lub ujawnione nowe okoliczności, które mają wpływ na prawo do świadczeń albo ich wysokość.

Art. 28

W przypadku ponownego przyjęcia emeryta do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Więziennej, Służbie Wywiadu Wojskowego lub Straży Granicznej i pełnienia tej służby nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy, na wniosek emeryta ustala się nową podstawę wymiaru emerytury, w sposób określony w art. 10, nie wcześniej jednak niż po zakończeniu służby.

Art. 29

1. W celu ustalenia okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość oraz na wypłatę albo wstrzymanie tych świadczeń organ emerytalny może:

- 1) wzywać i przesłuchiwać zainteresowanych, świadków oraz zwracać się do biegłych o wydanie opinii i do innych organów o dokonanie czynności związanych z toczącym się postępowaniem;
 - 2) żądać od osób zgłaszających wnioski o świadczenia przedstawiania dowodów uzasadniających prawo do świadczeń i ich wysokość;
 - 3) żądać od osób uprawnionych do świadczeń przedstawiania dowodów uzasadniających dalsze istnienie prawa do tych świadczeń oraz zawiadamiania o okolicznościach mających wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość albo na wstrzymanie wypłaty tych świadczeń;
 - 4) kierować osoby wymienione w pkt 2 i 3 do komisji lekarskich w celu stwierdzenia ich niezdolności do służby oraz ustalenia niezdolności do samodzielnej egzystencji, w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a w sprawach rent rodzinnych - do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane uczynić zadość żądaniu organu emerytalnego przez zgłoszenie się na wezwanie, złożenie zeznań, przedstawienie wymaganych dowodów lub poddanie się badaniom lekarskim.
3. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 4, bez uzasadnionej przyczyny nie uczyni zadość żądaniu organu emerytalnego, organ ten wydaje decyzję na podstawie zebranych dowodów.
4. Osoby zgłaszające wnioski o świadczenia lub uprawnione do świadczeń albo składające zeznania w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawach świadczeń, wezwane do stawienia, mają prawo do zwrotu kosztów przejazdu.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb zwrotu kosztów przejazdu osób, o których mowa w ust. 4, rodzaje środków transportu i rodzaje dokumentów poświadczających uprawnienia do zwrotu kosztów przejazdu, wysokość zwrotu kosztów przejazdu oraz terminy wypłaty, mając na uwadze rzeczywiste koszty przejazdu najtańszymi dostępnymi środkami transportu.

Art. 30

1. Jeżeli wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez organ emerytalny obowiązków wynikających z ustawy zainteresowany poniósł szkodę, organ ten jest obowiązany do jej naprawienia stosownie do przepisów prawa cywilnego.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli emeryt albo rencista udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie postępowania określonego w ustawie.

Art. 31

1. Organy administracji państwowej i samorządu terytorialnego, a także pracodawcy są obowiązani udzielać organowi emerytalnemu pomocy i informacji w sprawach świadczeń oraz wydawać bezpłatnie, na ich żądanie lub na wniosek osób zainteresowanych, wszelkie dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości.
2. W sprawach świadczeń przewidzianych w ustawie osoby zainteresowane i organ emerytalny są zwolnione od wszelkich opłat.

Art. 32

1. Zakład wydaje legitymacje dla emerytów, rencistów oraz członków ich rodzin posiadających prawo do renty rodzinnej na czas nieokreślony.
2. Legitymacje, o których mowa w ust. 1 są równoważne z legitymacjami wydawanymi na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji emeryta-rencisty oraz legitymacji emeryta-rencisty dla osoby uprawnionej do renty rodzinnej na czas nieokreślony, tryb jej wydawania, wymiany lub zwrotu, a także zakres informacji, jakie legitymacje mogą zawierać, mając na uwadze zapewnienie realizacji prawa emeryta i rencisty do zaopatrzenia emerytalnego oraz zapewnienie sprawności postępowania w tym zakresie.

Art. 33

Minister właściwy do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb postępowania organu emerytalnego, wskazując elementy wniosku o ustalenie prawa do zaopatrzenia, dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia oraz sposób i terminy wypłaty świadczeń,
 - 2) podmioty uprawnione do wypłaty zasiłku pogrzebowego i tryb jego refundacji,
- mając na względzie zapewnienie realizacji prawa emeryta i rencisty do zaopatrzenia emerytalnego oraz zapewnienie sprawności postępowania w tym zakresie.

Rozdział 8

Ustanie i zawieszanie prawa do świadczeń oraz zmniejszanie ich wysokości

Art. 34

1. Prawo do świadczeń ustaje:
 - 1) gdy przestanie istnieć którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania prawa
 - 2) w razie śmierci osoby uprawnionej
 - 3) w razie skazania funkcjonariusza, który ma ustalone prawo do emerytury lub renty, prawomocnym wyrokiem sądu, którym mowa w art. 15 ust. 2
2. Prawo do renty rodzinnej po zaginionym funkcjonariuszu ustaje z upływem terminu, w którym może nastąpić uznanie funkcjonariusza za zmarłego. Po uznaniu funkcjonariusza za zmarłego sprawa renty rodzinnej podlega ponownemu rozpoznaniu.
3. Prawo do świadczenia uzależnione od:
 - 1) niezdolności do służby ustaje, w przypadku, gdy osoba pomimo skierowania i dwukrotnego wezwania na badanie lekarskie, nie stawiała się na te badania bez uzasadnionej przyczyny,
 - 2) okresowej niezdolności do pracy oraz okresowej niezdolności do służby ustaje z upływem okresu, na jaki to świadczenie przyznano.

Art. 35

W razie ustania prawa do renty inwalidzkiej z powodu ustania niezdolności do służby albo do renty rodzinnej z powodu ustania niezdolności do pracy, prawo do tych rent powstaje ponownie, jeżeli ponowna niezdolność do służby lub niezdolność do pracy, z zastrzeżeniem art. 16, powstała wskutek pogorszenia się stanu zdrowia w następstwie urazów lub chorób, które poprzednio uzasadniały prawo do renty.

Art. 36

1. Prawo do emerytury ulega zawieszeniu w razie ponownego przyjęcia emeryta do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Więziennej, Służbie Wywiadu Wojskowego lub Straży Granicznej albo powołania emeryta do zawodowej służby wojskowej.
2. Prawo do emerytury lub renty może ulec zawieszeniu również na wniosek emeryta lub rencisty.

Art. 37

Okresy służby funkcjonariuszy, którzy nie nabywają prawa do emerytury na podstawie ustawy oraz przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, uważa się za okres składkowy w myśl przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 38

1. W razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, emerytura lub renta inwalidzka ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach art. 104 ust. 1a – 6, ust. 8 pkt 1 oraz ust. 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie więcej jednak niż o 25 % wysokości tej emerytury lub renty inwalidzkiej, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W razie osiągnięcia przychodu, określonego w ust. 1, w kwocie przekraczającej 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, kwota emerytury lub renty inwalidzkiej ulega zmniejszeniu o 25 % jej wysokości.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się wobec osób:
 - 1) których emerytura stanowi 75 % podstawy jej wymiaru bez uwzględnienia podwyższenia z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą oraz wobec osób pobierających rentę inwalidzką z tytułu inwalidztwa powstałego wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą lub wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami bądź warunkami służby, z tytułu których przysługują świadczenia odszkodowawcze, nabywających prawo do świadczeń na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu

Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin,

2) których emerytura stanowi 85% podstawy jej wymiaru bez podwyższenia, o którym mowa w art. 5 ust. 5 lub którzy posiadają prawo do renty inwalidzkiej z tytułu niezdolności do służby ze znacznym ograniczeniem możliwości zarobkowania.

Art. 39

1. Osoba uprawniona do emerytury lub renty inwalidzkiej jest obowiązana zawiadomić organ emerytalny o podjęciu działalności, o której mowa w art. 104 ust. 1-4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu oraz o każdorazowej zmianie wysokości tego przychodu i innych okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo zmniejszenie ich wysokości.

2. Obowiązki określone w ust. 1 spoczywają odpowiednio na pracodawcy i zleceniodawcy.

3. Urząd skarbowy jest obowiązany zawiadomić organ emerytalny o podjęciu przez emeryta lub rencistę działalności pozarolniczej.

Art. 40

1. Rozliczenie emerytury i renty w związku z osiągnięciem przychodu, o którym mowa w art. 38 ust. 1, następuje po upływie roku kalendarzowego w stosunku rocznym lub miesięcznym.

2. Osoba uprawniona do emerytury lub renty inwalidzkiej jest obowiązana zawiadomić, do końca pierwszego kwartału roku kalendarzowego, organ emerytalny o łącznej kwocie przychodu, o którym mowa w art. 38 ust. 1, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym.

3. Obowiązek określony w ust. 2 spoczywa odpowiednio na płatniku składek.

4. Na podstawie zawiadomień, o których mowa w ust. 2 i 3, organ emerytalny dokonuje rozliczenia rocznego lub na wniosek osoby uprawnionej miesięcznego, wypłaconych osobie określonej w ust. 2 w poprzednim roku kalendarzowym kwot emerytur lub rent inwalidzkich.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb dokonywania rozliczeń, o których mowa w ust. 4, a także sposób zmniejszania emerytur i rent inwalidzkich w trakcie roku kalendarzowego, mając na uwadze konieczność realizacji prawa emeryta i rencisty do zaopatrzenia emerytalnego oraz zapewnienie sprawności postępowania w tym zakresie.

Rozdział 9

Wypłata świadczeń

Art. 41

1. Emerytury i renty wraz z dodatkami i świadczeniami pieniężnymi, o których mowa w art. 5 wypłaca organ emerytalny miesięcznie w terminie do dnia 10 każdego miesiąca, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługujące osobom zamieszkałym na stałe za granicą, na obszarze państw niebędących członkami Unii Europejskiej, stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Szwajcarii, z którymi zostały zawarte umowy

międzynarodowe o wzajemnym przekazywaniu świadczeń emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego, wypłaca się do miejsca zamieszkania kwartalnie, najpóźniej do ostatniego dnia kwartału.

3. Świadczenia wypłaca się:

1) na wniosek osoby uprawnionej na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, albo

2) do rąk osoby uprawnionej za pośrednictwem poczty lub osób prawnych prowadzących działalność w zakresie doręczania świadczeń.

4. Przepis ust.3 pkt 2 stosuje się odpowiednio do osób sprawujących opiekę prawną lub kuratelę nad osobami uprawnionymi do emerytury lub renty oraz osób sprawujących opiekę nad osobami, o których mowa w art. 43 ust.1.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się w przypadku, gdy osoba sprawująca opiekę prawną nad osobami uprawnionymi do emerytury lub renty oraz osoba sprawująca opiekę nad osobami, o których mowa w art. 43 ust.1, odbywa karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego albo karę aresztu za wykroczenie lub jest tymczasowo aresztowana.

6. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności, karę aresztu wojskowego albo karę aresztu za wykroczenie oraz osobie tymczasowo aresztowanej świadczenia wypłaca się za pośrednictwem poczty lub osób prawnych prowadzących działalność w zakresie doręczania świadczeń:

1) pod adresem zakładu karnego lub aresztu;

2) na wniosek tej osoby - na jej rachunek w banku albo osobie wskazanej przez tę osobę, po uprzednim pouczeniu o okolicznościach.

7. Za dzień wypłaty świadczeń przekazywanych za granicę uważa się dzień przekazania należności do banku lub innej instytucji pośredniczącej w wypłacie świadczeń.

8. Świadczenia przekazywane za granicę, ustalone w kwotach niższych od najniższej emerytury, mogą być wypłacane w innych niż określone w ust. 1 terminach.

9. Zasiłek pogrzebowy organ emerytalny wypłaca niezwłocznie po jego przyznaniu.

Art. 42

1. Osoba, które pobiera świadczenia, obowiązana jest zawiadamiać organ emerytalny o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo ograniczenie ich wysokości.

2. Wypłacając świadczenie, organ emerytalny jest obowiązany pouczyć na piśmie osobę, które pobiera świadczenia o obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 43

1. W przypadku renty rodzinnej, do której jest uprawniona więcej niż jedna osoba, części renty przysługujące:

1) osobie małoletniej,

2) osobie pełnoletniej, nad którą została ustanowiona opieka albo kuratela

- wypłaca się osobom sprawującym opiekę lub kuratelę nad tymi osobami.

2. Część renty rodzinnej, przysługującą osobie pełnoletniej innej niż wymieniona w ust. 1 pkt 2, wypłaca się tej osobie lub na jej wniosek innej osobie pełnoletniej uprawnionej do części tej renty rodzinnej albo osobie, która sprawowała opiekę nad wnioskodawcą przed osiągnięciem pełnoletności.

3. W przypadku pobytu sieroty zupełnej w zakładzie specjalnym lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, rentę rodzinną wraz z dodatkiem dla sieroty zupełnej wpłaca się na rachunek w banku, wskazanym przez kierownika zakładu lub placówki albo opiekuna ustanowionego przez sąd.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio przy wypłacaniu świadczeń należnych członkom rodziny pozostałym po osobie, która zmarła po zgłoszeniu wniosku o te świadczenia a przed ustaleniem prawa do nich.

Art. 44

Osobom uprawnionym do zaopatrzenia emerytalnego, przebywającym na stałe za granicą, świadczenia pieniężne:

1) przekazuje się do miejsca zamieszkania na zasadach określonych w art. 41 do państw, z którymi zostały zawarte umowy międzynarodowe o wzajemnym przekazywaniu świadczeń emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego

2) wypłaca się, na ich wniosek, w terminie określonym w art. 41 ust. 1:

a) na ich rachunki bankowe lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo kredytowej w kraju, albo

b) osobom przez nich upoważnionym do odbioru, zamieszkałym w kraju,

w przypadku gdy Rzeczpospolita Polska nie zawarła z krajem zamieszkania osoby uprawnionej do świadczenia umowy międzynarodowej o wzajemnym przekazywaniu świadczeń emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego.

Art. 45

W razie zbiegu prawa do emerytury i renty przewidzianej w ustawie, osobie uprawnionej wypłaca się świadczenie wyższe lub przez nią wybrane.

Art. 46

1. Wypłatę emerytury lub renty wstrzymuje się, jeżeli:

1) powstaną okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do świadczeń lub ustanie tego prawa;

2) okaże się, że:

a) wskutek zbiegu prawa do świadczeń osobie uprawnionej przysługuje świadczenie,

b) świadczenia nie mogą być doręczone z przyczyn niezależnych od organu emerytalnego,

c) prawo do świadczeń nie istniało;

3) osoba pobierająca świadczenie, mimo pouczenia lub żądania organu emerytalnego, nie przedłoży dowodów uzasadniających dalsze istnienie prawa do świadczeń.

2. Wypłatę świadczeń pieniężnych wstrzymuje się, poczynając od miesiąca:

- 1) przypadającego po miesiącu, w którym organ emerytalny wydał decyzję w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i c oraz pkt 3;
- 2) za który przysługiwało świadczenie niedoręczone w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b.

3. Przepis ust. 2 pkt 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli powstaną okoliczności uzasadniające zmniejszenie wysokości świadczeń.

Art. 47

1. W razie ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenie wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio również w razie ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości wskutek wznowienia postępowania przed organami odwoławczymi albo wskutek kasacji, z tym, że za miesiąc zgłoszenia wniosku przyjmuje się miesiąc wniesienia wniosku o wznowienie postępowania lub o kasację.

Art. 48

1. W razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia pieniężne, świadczenia należne jej do dnia śmierci przysługują, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, małżonkowi i dzieciom, a w razie ich braku - kolejno: wnukom, rodzicom, dziadkom i rodzeństwu. Osoby te mają prawo do udziału w nieukończonym postępowaniu prowadzonym dalej w sprawie tych świadczeń.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, wypłaca się:

- 1) małżonkowi lub dzieciom osoby, która zgłosiła wniosek, zamieszkałym z nią w dniu jej śmierci;
- 2) małżonkowi lub dzieciom niespełniającym warunku określonego w pkt 1 albo innym członkom rodziny, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostawali na utrzymaniu osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia, lub osoba ta pozostawała na ich utrzymaniu.

3. Prawo do świadczeń określonych w ust. 1 ustaje w ciągu 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której świadczenia te przysługiwały, chyba że osoba, o której mowa w ust. 1, wystąpi z wnioskiem o dalsze prowadzenie postępowania.

Rozdział 10

Zwrot świadczeń nienależnych, potrącenia i egzekucje ze świadczeń oraz odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczeń

Art. 49

1. Osoby, które pobierały świadczenia pieniężne pomimo istnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo ograniczenie ich wysokości, są obowiązane do zwrotu nienależnych im świadczeń, jeżeli były pouczone o istnieniu tego obowiązku przez organ emerytalny, zgodnie z art. 42 ust. 2.

2. Osoba, która pobierała świadczenia pieniężne ustalone i wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu emerytalnego, jest obowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

3. Za nienależnie pobrane świadczenia pieniężne uważa się również świadczenia wypłacone, z przyczyn niezależnych od organu emerytalnego, osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu.

4. Nie można żądać zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych za okres:

- 1) dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wydania decyzji, jeżeli osoba pobierająca świadczenie zawiadomiła właściwy organ emerytalny o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane;
- 2) dłuższy niż 3 lata od dnia wydania decyzji w pozostałych przypadkach.

5. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych w związku z osiągnięciem przychodów, o których mowa w art. 38, podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż jeden rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ emerytalny o osiągnięciu przychodu, w pozostałych zaś przypadkach - za okres nie dłuższy niż trzy lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji.

6. Organ emerytalny może odstąpić od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych w całości lub w części, odroczyć termin ich płatności, rozłożyć je na raty, zmniejszyć wysokość potrąceń z tego tytułu ustaloną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub zawiesić dokonywanie tych potrąceń na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności.

7. Odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych w całości lub w części, odroczenie terminu ich płatności lub rozłożenie ich na raty następuje w formie decyzji administracyjnej organu emerytalnego.

8. Przepisy ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio do spłaty odsetek, o których mowa w ust. 2.

Art. 50

Jeżeli organ emerytalny nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił świadczenia w terminach określonych w ustawie, jest zobowiązany do wypłaty odsetek od świadczenia na zasadach określonych w art. 85 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.¹¹⁾).

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791, 792 i 793 i Nr 176, poz. 1243, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 67, poz. 411, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056, Nr 209, poz. 1318, Nr 220, poz. 1417 i 1418, Nr 227, poz. 1505,

Art. 51

Organ emerytalny dokonuje potrąceń ze świadczeń pieniężnych w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 52

Ze świadczeń pieniężnych prowadzi się egzekucję w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 12

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 53

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji w art. 69 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz nabywa prawo do emerytury na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zasady przyznawania świadczeń określonych w ust. 1-3 normują przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych”.

Art. 54

W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej w art. 74 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz nabywa prawo do emerytury na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”

2) uchyla ust. 2;

3) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zasady przyznawania świadczeń określonych w ust. 1 oraz ust. 3-4 normują przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i

Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych”.

Art. 55

W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz nabywa prawo do emerytury na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zasady przyznawania świadczeń określonych w ust. 1-3 normują przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych”.

3) w art. 61 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Strażak zwolniony ze służby jest obowiązany zwrócić pobraną nienależną część równoważnika pieniężnego, chyba że zwolnienie nastąpiło z tytułu nabycia prawa do emerytury lub renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub przepisów o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”;

4) w art. 83 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zajmowania lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku przeznaczonym na cele służbowe lub na terenach zamkniętych, przez strażaka zwolnionego ze służby lub pozostałych po strażaku członków rodziny uprawnionych do renty rodzinnej po strażaku, który w chwili śmierci spełniał warunki wymagane do uzyskania emerytury lub renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub przepisów o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”;

5) w art. 100 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi strażaka, który pozostawał z nim we wspólnocie małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom i rodzicom, jeżeli w dniu śmierci strażaka spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub przepisów o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”.

Art. 56

W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ustawy:

- a) dotychczasowe brzmienie oznacza się jako ust. 1,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Zasady nabywania prawa świadczeń pieniężnych z zaopatrzenia emerytalnego przez funkcjonariuszy służb, o których mowa w ust. 1 oraz ich rodzin, w odniesieniu do funkcjonariuszy przyjętych po raz pierwszy do służby po dniu 31 grudnia 2010 r. oraz ich rodzin, określają przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”;

2) w art. 8 ustawy ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Od decyzji przyznającej świadczenie, o którym mowa w ust. 1, oraz od decyzji odmawiającej przyznania takiego świadczenia przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.”;

3) w art. 10 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. O skazaniu funkcjonariusza wyrokiem, o którym mowa w ust.1, który ubiegał się lub ubiega się o świadczenie emerytalne lub rentowe na podstawie przepisów niniejszej ustawy, komórka kadrowa właściwa ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby funkcjonariusza zawiadamia bezzwłocznie organ emerytalny.”;

4) w art.10a ust.3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Składki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się w terminie 120 dni od dnia otrzymania od organu emerytalnego zawiadomienia o skazaniu emeryta lub rencisty.

4. Organ, o którym mowa w ust. 3, w terminie 60 dni od dnia, w którym otrzymał zawiadomienie prezesa sądu, informuje o nim jednostkę właściwą do przekazywania składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.”;

5) w art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Zasady funkcjonowania komisji lekarskich orzekających w sprawach wynikających z ustawy regulują przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy.

2. Komisje, o których mowa w ust. 1 orzekają także o:

1) inwalidztwie funkcjonariuszy, emerytów i rencistów, związku albo braku związku inwalidztwa ze służbą oraz o związku albo braku związku śmierci ze służbą;

2) niezdolności do pracy funkcjonariuszy, emerytów i rencistów na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania

kontrolnych badań lekarskich, uwzględniając w orzeczeniu grupę inwalidztwa, do której funkcjonariusz został zaliczony, związek inwalidztwa ze służbą, datę lub okres powstania inwalidztwa oraz ustalenia, co do samodzielnej egzystencji.”;

6) uchyla się art. 21a;

7) uchyla się art. 32;

8) art. 32a otrzymuje brzmienie:

„ Art. 32a.

1. Zasady ustalanie prawa do zaopatrzenia emerytalnego, zasady ustania i zawieszania prawa do świadczeń, zmniejszanie ich wysokości, zasady wypłaty świadczeń, zasady zwrotu świadczeń nienależnych oraz potrącenia i egzekucje ze świadczeń a także odsetki za opóźnienie w wypłacie świadczeń dla funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, nabywających prawo do świadczeń na podstawie niniejszej ustawy regulują przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy, ze zmianami wynikającymi z ustawy niniejszej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego określi, w drodze rozporządzenia, organ emerytalny właściwy w zakresie ustawy, szczegółowy zakres jego działania, jego siedzibę, stopień dysponenta środków i strukturę jednostki organizacyjnej zapewniającej obsługę realizacji zadań przez organ emerytalny oraz sposób powoływania i odwoływania organu oraz jego zastępców, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego wykonywania czynności związanych z ustalaniem prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia.”

9) uchyla się art. 33 - 38;

10) w art. 39:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 1-4

b) uchyla się ust. 2;

11) uchyla się art. 40 - 40b;

12) uchyla się art. 42

13) w art. 44:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Emerytury i renty wraz z dodatkami, zasiłkami i świadczeniami pieniężnymi, o których mowa w art. 25, wypłaca organ emerytalny, o którym mowa w art. 32 ust. 2. Wypłaty dokonuje się miesięcznie do dnia 5 każdego miesiąca:

1) na wniosek osoby uprawnionej na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;

2) do rąk osoby uprawnionej za pośrednictwem:

a) poczty,

b) innych osób prawnych upoważnionych do prowadzenia działalności w zakresie doręczania świadczeń,

3) do rąk osoby upoważnionej przez osobę uprawnioną, za pośrednictwem poczty.”;

b) uchyla się ust. 3;

14) uchyla się art. 49 – 51;

15) uchyla się art. 57.

Art. 57

W ustawie z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 207, poz. 1761, z późn. zm.¹²⁾) w art. 68 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz nabywa prawo do emerytury na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zasady przyznawania świadczeń określonych w ust. 1-3 normują przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych”.

Art. 58

W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 62:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz nabywa prawo do emerytury na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zasady przyznawania świadczeń określonych w ust. 1-3 normują przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej,

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 142, poz. 1380, Nr 166, poz. 1609 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”;

2) w art. 107 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odprawa oraz należności, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi, który w dniu śmierci funkcjonariusza pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w razie braku małżonka - dzieciom, wnukom, rodzeństwu i rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej określone przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub przepisami o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”.

Art. 59

W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu w art. 131 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub przepisów o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”.

Art. 60

W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 710) w art. 91 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub przepisów o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”.

Art. 61

W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 79:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz nabywa prawo do emerytury na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zasady przyznawania świadczeń określonych w ust. 1-3 normują przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz przepisy o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych”.

2) w art. 98 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub przepisów o emeryturach i rentach dla funkcjonariuszy służb mundurowych.”.

Rozdział 13

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 62

Do czasu wprowadzenia waluty euro, świadczenia pieniężne przysługujące osobom, o których mowa w art. 45 pkt. 1, przelicza się ze złotych na walutę obcą (wymienialną) według kursu tej waluty, obowiązującego w dniu dokonania przelewu przez bank realizujący transfer.

Art. 63

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 21 ust. 4, 4a, 5 i 5a oraz art. 32 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 56 zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 3 oraz art. 32a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 56 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednakże nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 64

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.